

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Κ. Κωνσταντινίδου
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361155
e-mail: syntonismos2@ypes.gov.gr

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Γραμματειακής Υποστήριξης
και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
του Υπουργείου Εσωτερικών
κ.α.α ΚΑΛΥΒΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από
KONSTANTINOS KALYVAS
Ημερομηνία: 2026.10.02
09:33:39 EEST

Αθήνα, 01 - 10 - 2026
Αριθ. πρωτ.: 54230

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Σταμάτη Γεώργιο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Ανάγκη συνέχισης της απασχόλησης ατόμων με αναπηρία στους Δήμους μετά τη λήξη των προγραμμάτων της ΔΥΠΑ»
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 7193/21-7-2026 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (άρθρο 103 του Συντάγματος), δεν καταλείπεται δυνατότητα για μονιμοποίηση των εκτάκτων υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και για τη μετατροπή συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος: «8. Νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπόμενων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου.»

Βάσει των ανωτέρω απαγορεύεται η μετατροπή συμβάσεων ορισμένου σε αορίστου χρόνου, ενώ με τις διατάξεις του Π.Δ. 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα», ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο της χώρας η κοινοτική οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η καθιέρωση ενός πλαισίου για να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, όσον αφορά στο προσωπικό του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Συναφώς, μετά την δημοσίευση του Π.Δ. 164/2004 εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΔΠΠΔΔ/Β18/238/οικ.16084/20-7-2004 εγκύκλιος αναφορικά με την εφαρμογή του.

Σχετική και η αριθ. 146/2023 απόφαση του Β2' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία «...Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι διαδοχικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου συναπτόμενες με το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και

τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπό την ισχύ των πιο πάνω διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος (δηλαδή από την 17.04.2001 και εφεξής) δεν μπορούν, ούτε και με νόμο, να μετατραπούν σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου, έστω και αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς και όχι πρόσκαιρες ή απρόβλεπτες ανάγκες του οικείου φορέα, που προέβη στην πρόσληψη. Ούτε καταλείπεται, πλέον, πεδίο εκτίμησης των συμβάσεων αυτών, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης, κατά τη δικαστική διαδικασία, ως συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου, στην περίπτωση που αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες διότι, έστω και αν τούτο συμβαίνει, ο εργοδότης, βάσει των πιο πάνω διατάξεων, δεν έχει την ευχέρεια να προβεί στη σύναψη σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού. ...».

Οι προσλήψεις για την κάλυψη των πάγιων αναγκών των φορέων του Δημοσίου και της Αυτοδιοίκησης πραγματοποιούνται, κατόπιν έγκρισης από τα αρμόδια όργανα, σε εναρμόνιση με τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 51 του ν. 4622/2019, όπως ισχύει και η πλήρωση των θέσεων πραγματοποιείται μέσω συγκεκριμένων διαγωνιστικών διαδικασιών πρόσληψης τακτικού προσωπικού στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι που κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα, υπό συνθήκες διαφάνειας και αξιοκρατίας.

Σημειώνεται ότι, για τη συνταγματικά κατοχυρωμένη προστασία των ΑΜΕΑ και την εξασφάλιση του δικαιώματός τους στην εργασία, στις διαδικασίες πρόσληψης στον εν γένει δημόσιο τομέα, τα άτομα με αναπηρία (Α.μεΑ.), τυγχάνουν ειδικής φροντίδας από το κράτος, όπως αυτό επιτάσσει η διάταξη του άρθρου 21 (παρ. 2) του Συντάγματος, είτε μετέχοντας σε ειδικές προκηρύξεις οι οποίες εκδίδονται για θέσεις που προορίζονται μόνο για άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), στην περίπτωση πρόσληψης μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, είτε μοριοδοτούνται για την ως άνω αναπηρία τους με 200 μονάδες, στην περίπτωση πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.4765/2021 (Α' 6), όπως ισχύει, ρητά εντάσσονται στον προγραμματισμό προσλήψεων του δημόσιου τομέα οι θέσεις που θα καλυφθούν από τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ). Στην παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, για την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία στην απασχόληση στον δημόσιο τομέα, ορίζεται ποσοστό (12%) των θέσεων μόνιμου και ΙΔΑΧ προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ επί των θέσεων που περιλαμβάνονται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 13) που θα καλύπτεται από άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), όπως διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας. Ο συνολικός αριθμός των εν λόγω θέσεων κατανέμεται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού του άρθρου 51 του ν. 4622/2019. Ο καθορισμός των θέσεων ανά φορέα, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής κατά λόγο αρμοδιότητας.

Προκειμένου, δε, να μην καθυστερεί η διαδικασία κάλυψης των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 του ν. 4765/2021 θέσεων για τα ΑμεΑ, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.5149/2024 τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4765/2021 και πλέον ορίζεται ρητά ότι η απόφαση του οικείου Υπουργού ή του επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής κατά λόγο αρμοδιότητας, περί καθορισμού των θέσεων ΑμεΑ ανά φορέα, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίνεται ο ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων.

Η θέσπιση της εν λόγω προθεσμίας κρίθηκε αναγκαία ώστε να επιταχυνθεί ο καθορισμός των προβλεπόμενων θέσεων για τα άτομα με αναπηρία από κάθε φορέα, προκειμένου ακολούθως να επιταχυνθεί και η περαιτέρω διαδικασία πλήρωσής τους καθόσον η απόφαση κατανομής αποτελεί προαπαιτούμενο αυτής.

Ορίζεται δε ότι σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της εν λόγω προθεσμίας, το σύνολο των θέσεων των φορέων που υπάγονται στο οικείο Υπουργείο ή της Ανεξάρτητης Αρχής, οι οποίες έχουν εγκριθεί με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου περί προγραμματισμού προσλήψεων του έτους αναφοράς δεν θα μπορούν να συμπεριληφθούν σε προκηρύξεις για την πλήρωσή τους, είτε με διαδικασίες Α.Σ.Ε.Π. είτε μέσω ειδικών διαδικασιών.

Συνεπώς οι θέσεις τακτικού προσωπικού που καλύπτονται από άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 50% ρητά εντάσσονται στον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 και οι προσλήψεις των ατόμων αυτών διενεργούνται από τον ΑΣΕΠ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4765/2021.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, για πρώτη φορά, με την 6Κ/2024 Προκήρυξη του ΑΣΕΠ αποκλειστικά για άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), προκηρύχθηκαν με σειρά προτεραιότητας χίλιες πεντακόσιες ενενήντα δύο (1.592) θέσεις μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των κατηγοριών Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης σε φορείς του Δημοσίου. Για την εν λόγω προκήρυξη έχουν εκδοθεί από το ΑΣΕΠ τα οριστικά αποτελέσματα για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Η νέα προκήρυξη του ΑΣΕΠ για περίπου χίλιες οκτακόσιες εξήντα έξι (1.866) μόνιμες προσλήψεις αποκλειστικά για άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), αναμένεται να εκδοθεί σύντομα

Σε ό,τι αφορά τα άτομα με αναπηρία που εργάζονταν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 μέσω του επιδοτούμενου προγράμματος ΔΥΠΑ **Νέων Θέσεων Εργασίας για ΑμεΑ**, με τη διάταξη του άρθρου 67 του ν.5149/2024, προβλέπεται ότι: «Απασχολούμενοι την 31η.12.2023, κατ' εφαρμογή προγράμματος επιχορήγησης από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης νέων θέσεων εργασίας ατόμων με αναπηρία, σε κοινωφελείς επιχειρήσεις δήμων, οι οποίες λύθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 5056/2023 (Α' 163), περί της λύσης των κοινωφελών επιχειρήσεων των Δήμων, δύνανται να προσληφθούν σε θέσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου από τους οικείους δήμους, ως καθολικούς διαδόχους των λυθεισών επιχειρήσεων, εφόσον οι δήμοι επιθυμούν να συνεχίσουν να τους απασχολούν».

Συνεπώς, με τις διατάξεις του άρθρου 67 του ν.5149/2024, δίνεται η δυνατότητα στους δήμους, εφόσον κατέστησαν καθολικοί διάδοχοι των κοινωφελών επιχειρήσεων που λύθηκαν υποχρεωτικά με το άρθρο 29 του ν.5056/2023 και κατόπιν σχετικής απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου λαμβανομένων υπόψη των υπηρεσιακών τους αναγκών και των οικονομικών τους δυνατοτήτων, να προσλάβουν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου το προσωπικό ΑμεΑ που απασχολείτο στις ανωτέρω επιχειρήσεις κατά την 31η.12.2023 μέσω του προγράμματος επιχορήγησης από τη Δ.ΥΠ.Α. **Νέων Θέσεων Εργασίας για ΑμεΑ**, στο πλαίσιο της συνταγματικά κατοχυρωμένης προστασίας των συμπολιτών μας με αναπηρίες.

Η ανωτέρω εξαιρετικού χαρακτήρα ρύθμιση σκοπό είχε να θεραπεύσει τις συνθήκες άνισης μεταχείρισης μεταξύ α) των ΑμεΑ που απασχολήθηκαν μέσω επιχορηγούμενων προγραμμάτων της ΔΥΠΑ και των οποίων η σχέση εργασίας μετατράπηκε σε ΙΔΑΧ ενόσω απασχολούνταν σε κοινωφελείς επιχειρήσεις (ΝΠΙΔ) δήμων προ της υποχρεωτικής λύσης τους στις 31-12-2023, σύμφωνα με τη δυνατότητα που παρείχε η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3227/2004 και β) των ΑμεΑ που απασχολούνταν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023 μέσω προγραμμάτων επιχορήγησης της ΔΥΠΑ σε δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις και κατόπιν της λύσης αυτών μεταφέρθηκαν ως ΙΔΟΧ στους οικείους δήμους, οι οποίοι όμως δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της παρ.1 του άρθρου 11 του ν.3227/2004, ώστε να είναι δυνατή η περαιτέρω μετατροπή των συμβάσεων σε σχέση εργασίας ΙΔΑΧ.

Υπενθυμίζεται ότι με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3227/2004 σε συνδυασμό με την αριθμ. 413/2010 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δόθηκε στο παρελθόν η δυνατότητα συνέχισης της απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑΜΕΑ) με σχέση ΙΔΑΧ, μετά την ολοκλήρωση του επιχορηγούμενου από τον ΟΑΕΔ (νυν ΔΥΠΑ) προγράμματος, αλλά μόνο σε επιχειρήσεις των ΟΤΑ (ΝΠΙΔ) και όχι σε δήμους ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών, τα οποία ουδέποτε ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω ρυθμίσεων.

Τέλος, θέτουμε υπόψη σας ότι η συνέχιση της απασχόλησης στο πλαίσιο των προγραμμάτων της ΔΥΠΑ αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα